

stichting Commissie Natuur en Milieu Delft

secretariaat: Bizetstraat 23, 2625 AV Delft, tel. 015 2561141 / e-mail lc.doorn@casema.nl / KvK-nr 41146440

Delft, 7 september 2009

Betreft: commentaar op Ontwerp
Landschapsontwikkelingsperspectief
Midden-Delfland 2025

De gemeenteraad van de gemeente Midden-
Delfland

Geacht college,

In deze korte reactie op de inhoud van het Landschappelijk Ontwikkelingsperspectief Midden-Delfland beperken wij ons tot enkele grove trekken. Van de details van het plan, m.n. de uitwerkingen per polder hebben wij weliswaar kennis kunnen nemen, maar zijn door niet-overlappende afwezigheid in de vakantieperiode niet aan een uitgewerkt commentaar toegekomen.

Enkele grote trekken dus.

1. Op p. 52 van het LOP wordt in enkele zinnen de plaats aangegeven van Midden-Delfland in de nog steeds verstedelijkende zuidvleugel van de Randstad:

Midden-Delfland, groene binnentuin van de stad. Midden-Delfland is naast landbouwgebied vooral ook de 'groene binnentuin' van Den Haag, Delft, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen en Maassluis. De Zuidvleugel wil meer metropolitane kwaliteiten ontwikkelen, wil zich ontwikkelen tot een stedelijk netwerk dat mee kan in de internationale concurrentie. De groenblauwe kwaliteit van Midden-Delft vormt het 'goud' van de Zuidvleugel en is als zodanig een onderscheidende kracht in de internationale concurrentiepositie.

Dat is een nogal volgzame tekst. Dat is hoe zuidvleugelbestuurders het zeggen te zien. Die clichés als gemeente Midden-Delfland klakkeloos nakakelen brengt het gevaar met zich mee dat Midden-Delfland als een restfunctie van de steden wordt opgevat. De betrekkelijk kleine en in de laatste decennia sterk gekrompen en versnipperde groene binnenruimten in de zuidvleugel fungeren onder de benaming "het groene goud" o.i. vooral als de excuus-Truus voor verdere verdichting en verrommeling **in** de steden, want de regionale besturen voelen wel dat het groene buiten tot het absolute minimum is afgeschaafd. Dat het in dit plan een groene binnentuin wordt genoemd is een veeg teken.

Voor het milieu van de stedelingen is verdere verdichting van reeds compacte steden een ontwikkeling waar een aanzienlijke dreiging van uitgaat, en ook economisch is het verontrusstend dat de regio die de laatste 15 jaar veruit het meest heeft gebouwd in Nederlandse context, juist een uiterst ondermaatse economische ontwikkeling heeft doorgemaakt, niet alleen in de internationale vergelijkingen, maar ook ten opzichte van andere Nederlandse regio's. In de Rabo-top 40 over 2008 scoorde Haaglanden plaats 39 ... van de 40 welteverstaan.

Deze overwegingen zijn een oordeel over het voorliggende LOP niet zaligmakend, maar het verontrust ons wel dat het bestuur van een plattelandsgemeente de gezwollen taal en de verhullende praatjes van de stadsbestuurders overnemen, stadsbestuurders die met de gevolgen van de kredietcrisis kampen en er eerder met hun megalomane bouwplannen en opjaging van de schulden van de huishoudens de aanschijters van waren.

Tekenend is wat ons betreft het cynisme van het Delfts gemeentebestuur, dat in zijn kadernota van 2008 stelde dat "als de burgers koeien in de wei willen, wij zullen zorgen voor koeien in de wei." Wees dus kopschuw voor die praatjesmakers van de zuidvleugelsteden, als zij het groene goud de hemel in prijzen, zouden wij u dringend willen adviseren. Zij hebben in wezen een andere agenda, nl. dat het stapelen van stenen moet doorgaan, al was het maar om de gemeentelijke financiën van een débâcle te redden.

2. Eveneens op p. 52 pleit het LOP voor verbindingen. "**Maak verbindingen!** De kwaliteit van het landschap wordt in grote mate bepaald door verbindingen. Veel van de knelpunten komen voort uit het ontbreken van schakels in deze verbindingen. Denk aan de recreatieve toegankelijkheid, het waterbergend vermogen (de robuustheid) van het boezemstelsel, en het

verbinden van natuurgebieden. Ze hebben er allemaal baat bij dat 'missing links' worden opgelost en barrières worden overwonnen."

Ook hier een kritische kanttekening. Soms zijn nl. cultuurhistorie en natuur wel degelijk gebaat bij een zeker isolement, een beperkte toegankelijkheid. Het elders in het LOP uitgewerkte thema van de zonerings gaat in feite over het zelfde thema. Ook wat natuur en ecologische verbindingen betreft is een ongenueanceerde ontsnippering soms contraproductief - met als bekendste voorbeeld de Noordse woelmuis die de bescherming van een zeker isolement nodig heeft.

3. De uitwerkingen op polderniveau doen de gebiedseigen kwaliteiten en mogelijkheden van afzonderlijke polders goed uitkomen en vormen op zichzelf een zinvolle benadering. Weerbarstige vragen kunnen immers niet zelden worden opgelost door ze in stukken te hakken. Maar uiteindelijk moeten deze polders, samen met de naastgelegen stedelijke randen en de hele zuidvleugelplanologie weer aan elkaar worden gepast, waarbij de polderoverstijgende functies goed op hun plaats vallen. Ons heeft de tijd ontbroken dit zorgvuldig na te lopen.

Een goed onderwerp om deze toetsing te doen is de bepleite versterking van de oost-west verbinding in het gebied. Het belang daarvan is evident gezien de grotere schaal die Midden-Delfland in die richting kent - ten opzichte van de noord-zuid maatvoering. De uitdaging is samenhang en belevingsmogelijkheden in oost-west-richting te vergroten en tegelijkertijd de landschappelijke versnippering en te veel doorsnijdingen te voorkomen.

4. Thema's als "de stad als lijst van het landschap" en "water als bindmiddel tussen stad en land" bieden gelegenheid om landschap en waterfuncties niet als een restfunctie van de stedelijke gebieden op te vatten en uit te werken, maar om de ruimtelijke samenhang van het rurale gebied op eigen merites te bekijken. Midden-Delfland moet geen restruimte, geen contramal van de steden zijn, maar wel degelijk ook druk op stedelijke (daaronder begrepen de glastuinbouw) gebieden kunnen uitoefenen om zijn eigen levensvatbaarheid te beschermen.

Met vriendelijke groeten,

mede namens de Initiatiefgroep Natuurbeheer in Delft

L.C. van Doorn

PS. De elektronische versie van deze brief is te vinden op http://ind.datadelft.com/2009/comm_LOP.pdf